

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/29/2024
Identifikačné číslo spisu:	7909215807
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7909215807.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: O.S.V.O. Prešov, s.r.o., so sídlom Družstevná 40/7173, 080 06 Prešov, IČO: 36 450 928, právne zastúpeného advokátom: JUDr. Ľubomír Cibere, so sídlom M.R. Štefánika 1161/184, 075 01 Trebišov, IČO: 35 543 540 a advokátom: JUDr. Stanislav Bovan, so sídlom M.R. Štefánika 1161/184, 075 01 Trebišov, IČO: 35 564 369, proti žalovanému: Obec Veľká Tŕňa, so sídlom Hlavná 122/3, 076 82 Veľká Tŕňa, IČO: 00 332 003, právne zastúpeného advokátom: JUDr. Tomáš Turcsányi, so sídlom Krmanova 14, 040 01 Košice, IČO: 50 489 674, v konaní o zaplatenie 114.768,66 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6Cb/22/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. apríla 2024, č. k. 3Cob/67/2022-717, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „súd druhého stupňa“) prvým výrokom dovolaním napadnutého rozsudku zo dňa 19. apríla 2024, č. k. 3Cob/67/2022-717, zmenil v poradí druhý rozsudok Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) zo dňa 21. septembra 2021, č. k. 6Cb/22/2009-648 tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 31.273,33 eura s 9,5 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 8.12.2007 do zaplatenia do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, tretím výrokom zmenil výrok o trovách konania na súde prvej inštancie tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 46 % a štvrtým výrokom rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 46 %.

2. Okresný súd Trebišov svojím v poradí prvým rozsudkom zo dňa 27. mája 2015, č. k. 6Cb/22/2009-

443, zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 114.768,66 eura s 12 % úrokom z omeškania ročne počnúc od 8.12.2007 do zaplattenia a na trovách právneho zastúpenia vo výške 14.191,00 eur na účet právneho zástupcu žalobcu a 6.886,00 eur na účet žalobcu, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2.1. V odôvodnení svojho rozsudku okresný súd zhrnul obsah žaloby a po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným bola riadne uzavretá Zmluva o dielo zo dňa 4.8.2006, ktorej predmetom boli stavebné práce pri výstavbe a úprave komunikácií, obnova furmanských ciest a zabezpečenie úprav povrchových vôd. Cena, za ktorú mal žalobca vykonať práce a dodať materiál, bola dohodnutá na sumu 3.341.420,00 Sk. Rovnako v konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bol uzavretý dodatok č. 1 a dodatok č. 2. Dodatok č. 1 bol zo dňa 4.10.2006, ktorým sa dohodli zmeny týkajúce sa rozsahu diela a termínu ukončenia diela. V tomto dodatku sa rozsah diela rozšíril o zabezpečenie výstavby a úpravy káblových rozvodov a vonkajšieho osvetlenia. Dodatok č. 2 zo dňa 12.7.2007 k zmluve o dielo bol podpísaný oboma zmluvnými stranami a v danom prípade došlo k zmene obsahu zmluvy pokiaľ ide o rozsah vykonaných prác, ako aj termín ukončenia a cenu diela, a to tak, že sa dohodli práce navyiac pri úprave komunikácii, káblových rozvodov a vonkajšieho osvetlenia. Súčasne sa dohodla cena za tieto práce, ktorá predstavovala navýšenie o sumu 3.828.704,00 Sk, t. j. 127.089,68 eura. K týmto zmenám, teda k uzavretiu dodatku č. 1 a 2 došlo v priebehu realizácie diela. Na základe tejto zmluvy o dielo a dodatkov vykonával žalobca práce a dodávky a v prvej etape sa práce uskutočnili, boli riadne vykonané a prevzaté zo strany žalovaného a svedčí o tom záznam o odovzdaní a prevzatí, ide o záznam zo dňa 24.6.2006. Následne žalobca vyfakturoval faktúrou č. 2006279 hodnotu prác na sumu 2.824.786,30 Sk so splatnosťou dňa 3.2.2007 a túto faktúru žalovaný uhradil až na čiastku 124,84 Sk. Následne boli ďalšie vykonané práce žalobcom odovzdané a prevzaté v zázname o prevzatí diela 8.11.2007. Z uvedených záznamov o odovzdaní a prevzatí diela mal súd za preukázané, že tieto práce boli zrealizované bez závad tak, ako to vyplýva zo zápisu o odovzdaní a prevzatí. Rovnako aj zápis o odovzdaní a prevzatí zo dňa 8.11.2007 je - dielo bolo zrealizované bez závad. Súčasťou zápisu o odovzdaní a prevzatí je príloha k zápisu. Následne žalobca faktúrou č. 2007243 fakturoval sumu 3.790.827,00 Sk so splatnosťou 7.12.2007. Túto faktúru žalovaný neuhradil. Žalobca reagoval na vznesené námietky pokiaľ ide o rozsah vykonaných prác a súhlasil s dobropisovaním časti uplatneného nároku na zaplattenie a dobropisoval sumu 5.199,35 eura k faktúre č. 2006279 a 5.868,53 eura ku faktúre č. 2007243. Ďalej z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že pri odovzdaní a prevzatí diela si neuplatnil žalovaný žiadne vady a rovnako si ich neuplatnil ani následne, teda súdu nepreukázal, že písomne reklamoval u žalobcu, teda zhotoviteľa, vady diela. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca opodstatnenosť svojho návrhu na zaplattenie ceny za zhotovené dielo preukázal a pretože v danom prípade cena bola dohodnutá, a to v zmluve a dodatku č. 2 k zmluve, súd zaviazal žalovaného na zaplattenie vymáhanej sumy.

3. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením č. k. 3Cob/156/2015-483, zo dňa 30. júna 2016 rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 27. mája 2015, č. k. 6Cb/22/2009-443, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.1. Odvolací súd vytkol okresnému súdu, že tento sa nevysporiadal s námietkami žalovaného ohľadom ceny diela. Nariadil súdu prvého stupňa, aby v ďalšom konaní posúdil dôvodnosť žaloby s prihliadnutím na cenu diela dohodnutú v zmluve o dielo č. 20/2006 zo dňa 24.8.2006 článok 5, v ktorom bola cena diela dohodnutá na sumu 3.341.420,00 Sk (110.914,82 eura) ako aj na dodatok č. 1 k zmluve o dielo zo dňa 4.10.2006, v ktorom sa cena diela nemenila a dodatok č. 2 k zmluve o dielo zo dňa 12.7.2007, kde došlo k navýšeniu ceny diela zo sumy 3.341.420,00 Sk (110.914,82 eura) na sumu 3.828.704,00 Sk (127.089,68 eura), celkom teda došlo k navýšeniu o 16.174,68 eura. Bolo podľa odvolacieho súdu nepochybné, že cena diela bola uhradená v sume 2.824.786,30 Sk - 124,84 Sk = 2.824.661,50 Sk (93.761,58 eura) a súd prvého stupňa vzhľadom na vyššie uvedené musí v ďalšom konaní preveriť, či žalobcom požadovaná cena, ktorá je predmetom sporu vo výške 114.768,66 eura bola dohodnutá medzi účastníkmi konania, resp. sa jedná o zaplattenie ceny za navyiac práce.

4. Okresný súd svojím v poradí druhým rozsudkom zo dňa 21. septembra 2021, č. k. 6Cb/22/2009-

648, žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

4.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že v konaní boli predložené viaceré znalecké posudky, vo vzťahu k rozsahu vykonaných prác, pričom súd prvej inštancie vychádzal zo súdneho znaleckého posudku Technickej univerzity (ďalej aj „TUKE“) č. 1/2014, ktorá je ako znalecký ústav špecializovaný vedecké a odborné pracovisko plniace funkciu rezortného a metodického centra v oblasti znaleckej činnosti zapísanej v zozname a vykonáva znaleckú činnosť najmä vo zvlášť obtiažnych prípadoch vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie. Znalecký ústav konštatoval, že zhotoviteľ stavby technicky nezrealizoval práce a dodávky tak, ako ich určoval schválený projekt pre stavebné povolenie a realizáciu na mieste samom. Znalecký ústav tiež uviedol, že jednotlivé súpisy prác a dodávok, ktoré sú obsahom zmluvy, nie je možné jednoznačne vyčísliť z dôvodu, že zhotoviteľ v profile komunikácie neodstránil okrem iného starú asfaltovú cestu, úložné vrstvy pod krytom z tufového kameňa boli vyhotovené na pôvodnom teréne, resp. starej asfaltovej ceste, materiálové dodávky, ktoré využil zhotoviteľ boli v rozpore s požiadavkou projektovej dokumentácie. Znalecký ústav odporučil navrátenie do predošlého pôvodného stavu a konštatoval, že vyhotovené dielo považuje z hľadiska užívania za nefunkčné. Rozsah vykonaných prác žalobcu bol podľa znaleckého ústavu nižší oproti dohodnutému rozsahu prác podľa predmetu uzavretej zmluvy v spojení s Dodatkami č. 1 a 2 a ich rozsah určil cenou 74.837,42 eura (2.254.552,20 Sk). Súd prvej inštancie vychádzajúc zo skutočnosti, že doposiaľ žalovaný zaplatil na základe faktúry č. 2006279 sumu 93.761,58 eura, pričom cena nedorobkov - nezrealizovaných prác podľa projektovej dokumentácie bola znaleckým ústavom určená vo výške 1.154.987,5 Sk (t. j. 38.338,55 eura) a z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 93.761,58 eura, žalobu zamietol (nakolko suma doposiaľ zaplatených prác prevyšuje sumu prác vykonaných).

5. Na odvolanie žalobcu krajský súd rozsudkom zo dňa 19. apríla 2024, č. k. 3Cob/67/2022-717, prvým výrokom zmenil v poradí druhý rozsudok Okresného súdu Trebišov tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 31.273,33 eura s 9,5 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 8.12.2007 do zaplatenia do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, tretím výrokom zmenil výrok o trovách konania na súde prvej inštancie tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 46 % a štvrtým výrokom rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 46 %.

5.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z dôvodu, že súd prvej inštancie vykonal aj iné dôkazy ako tie, ktoré uvádza pri zistenom skutkovom stave, avšak tieto žiadnym spôsobom nevyhodnotil a nevyporiadal sa s nimi a z dôvodu, že odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam; dokazovanie na pojednávaní nariadenom na deň 20.3.2024 v potrebnom rozsahu zopakoval sám (§ 384 CSP).

5.2. Krajský súd po rozsiahлом zdôvodnení priebehu dokazovania skonštatoval, že sporným v konaní bol výklad čl. 5 Cena diela Dodatku č. 2 k zmluve o dielo; teda výklad zmluvného dojednania upravujúceho cenu diela. Vo vzťahu k Dodatku č. 2 žalobca tvrdil, že čl. 5 Dodatku č. 2 nenahrádza čl. 5 Dodatku č. 1 (ktorým bol zmenený čl. 5 Zmluvy), ale existuje popri Dodatku č. 1, teda povedané inak, že Dodatok č. 2 navýšil cenu diela o ďalšiu sumu 3.828.704,- Sk, t. j. 127.089,68 eura (nie o sumu 487.284,- Sk = 3.828.704 - 3.341.420,- Sk). Odvolací súd, tak ako aj súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve obsiahnutá dohoda o cene diela (čl. 5) je s prihliadnutím na jeho logický a gramatický výklad jednoznačná a znamená navýšenie ceny na sumu 3.828.704,- Sk vrátane DPH, t. j. 127.089,68 eura. Uvedené vyplýva z textu pod čl. 5 Dodatku č. 2 „ostatné ustanovenia pôvodnej zmluvy o dielo č. 20/2006, nedotknuté Dodatkom č. 1 a č. 2 ostávajú bezo zmien“; t. j., z textu, ktorý je úplne totožný s textom pod čl. 5 Dodatku č. 1; ktorý ale žalobca oproti Dodatku č. 2 vykladá rozdielne. Vychádzajúc z vyššie uvedeného bola cena diela dohodnutá na sumu 3.828.704,- Sk, t. j. 127.089,68 eura; z ktorej žalovaný uhradil sumu 2.824.661,46 Sk, t. j. 93.761,58 eura argumentujúc, že žalobca vykonal práce len v tomto rozsahu a aj vadne.

5.3. Odvolací súd ďalej zdôvodnil, že ako vyplýva zo Záznamu z kontrolného dňa stavby zo dňa 12.6.2008 žalovaný (mimo iného) namietal aj neprevedenie prác v rozsahu dohodnutom v zmluve, ktorý záznam spĺňa náležitosti oznámenia vád (čl. 7.4 Zmluvy) a z jeho obsahu možno vyvodíť, že žalovaný uplatnil zľavu z ceny diela (... „P. G. poukázal na nedorobky a reklamácie kvality ... osobitne pripomenul zhotoviteľovi skutočnosť, že časť fakturovaných prác nie je prevedená, prípadne dokončená..... upozornil zhotoviteľa, že predloženú faktúru považuje za bezpredmetnú...“). Vychádzajúc zo skutočnosti, že výška zľavy z ceny diela sa určuje rozdielom medzi hodnotou diela bez vád a jeho hodnotou s vadami (§§ 564; 439 OBZ) bola v konaní podľa krajského súdu relevantná hodnota žalobcom vykonaných prác.

Odvolací súd tiež uviedol, že súd prvej inštancie v otázke určenia ceny vykonaných prác vychádzal zo znaleckého posudku TUKE (znalec ustanovený súdom). Podľa tohto znaleckého posudku skutočne zrealizované práce na SO.01 komunikácie - furmanské cesty vrátane DPH boli vo finančnej čiastke 74.837,42 eura (2.254.552,20 Sk). Do tejto sumy ale nebola zahrnutá realizácia elektrických rozvodov NN a vonkajšieho osvetlenia, nakoľko sa k ich realizácii znalecký ústav nevedel vyjadriť z dôvodu nejasných materiálových dodávok, montáže a revíznej správy. Odvolací súd zdôvodnil, že podľa znaleckého posudku Ing. Jána Hrabinského (znalec ustanovený súdom) boli zrealizované práce v celkovej výške 125.034,92 eura (3.766.802 Sk), nezrealizované 112.969,59 eura (3.403.322,- Sk), pričom znalec vychádzal, pokiaľ ide o rozsah vykonaných prác zo súčtu prác uvedených v Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2. Odvolací súd dospel k záveru, že znalecký posudok Ing. Hrabinského najkomplexnejšie a najvernejšie zodpovedá otázku ceny zrealizovaných prác žalobcom, pretože zahŕňa aj práce na SO 03.5 - káblové NN rozvody a SO 03.6 vonkajšie osvetlenie, ktoré TUKE do vykonaných prác z dôvodov uvedených vyššie nezahrnula. Len pre úplnosť odvolací súd dodal, že vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej nie je relevantný záver znalca, že „celková cena diela podľa Zmluvy o dielo č. 20/2006, Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 bola oboma zmluvnými stranami podpísaná vo výške 238.004,51 eura (7.170.124,- Sk) s DPH“, pretože uvedená otázka je otázkou výkladu daného zmluvného dojednania, t. j. otázkou právnou a navyše rozhodujúcim kritériom je cena zrealizovaných prác.

5.4. Pokiaľ ide o iné vady diela, ich existencia zo strany žalovaného podľa krajského súdu preukázaná nebola. Ak aj znalecké posudky konštatujú, že dielo nebolo vykonané v súlade s projektovou dokumentáciou, resp. že je z hľadiska užívania nefunkčné, odvolací súd zdôrazňuje skutočnosť, že strany sporu zhodne uvádzali, že dochádzalo k modifikácii prác (nesúlad s PD); že zámerom projektu bolo obnovenie pôvodne jestvujúceho komunikačného systému, nakoľko dané územie je pamiatkovou zónou (teda malo „kopírovať“ pôvodný stav) a že v závere o vadnom plnení si znalecké posudky odporujú.

5.5. Na základe uvedeného bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený (§ 388 CSP) tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 31.273,33 eura (942.140,54 Sk), pretože hodnota vykonaného diela je 125.034,92 eura (3.766.802,- Sk), pričom suma 93.761,58 eura (2.824.661,46 Sk) bola žalovaným už zaplatená. Nad priznanú sumu bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá. Žalobca má zároveň nárok aj na úrok z omeškania, a to podľa § 365 ods. 1, § 369 ods. 1 OBZ, pretože sa žalovaný s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania odo dňa 8.12.2007. Výška priznaného úroku je 9,5 % (§ 517 OZ, § 3 Nariadenia č. 87/1995 Z.Z).

5.6. O trovách konania na súde prvej inštancie bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný má nárok na ich náhradu proti žalobcovi v rozsahu 46 % (pomer úspechu/neúspechu 27:73; nárok na náhradu účelne vynaložených trov 73 % - 27 % = 46 %). O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný má nárok na ich náhradu proti žalobcovi v rozsahu 46 % pomer úspechu/neúspechu 27:73; nárok na náhradu účelne vynaložených trov 73 % - 27 % = 46 %).

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný, prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi

dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

Žalovaný navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn.: 3Cob/67/2022-717 zo dňa 19. apríla 2024 v celom rozsahu, vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súčasne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky povolil odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku Krajského súdu v Košiciach.

7. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) opakovane uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci po tom, čo bolo v značnom rozsahu opätovne a nanovo vykonané dokazovanie na prvostupňovom súde, ktoré však podľa názoru dovolateľa nebolo odvolacím súdom v jeho napádanom rozhodnutí dostatočným spôsobom zohľadnené a závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania na prvostupňovom súde po vrátení veci pôvodným rozsudkom odvolacieho súdu, neboli do rozhodnutia odvolacieho súdu v jeho novom rozhodnutí a do jeho odôvodnenia prevzaté spôsobom a v rozsahu, v akom tieto vyplynuli z vykonaného dokazovania v predmetnej veci. Dovolateľ má za to, že ani doplňujúce dokazovanie vykonané na odvolacom súde na nariadenom pojednávaní konanom dňa 20.03.2024 neboli takého charakteru a významu, že by tieto mali zásadným spôsobom zmeniť názor odvolacieho súdu vyjadrený v jeho pôvodnom rozhodnutí, ktorým vec vrátil späť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu.

Dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu, že sa pri svojom rozhodovaní zamerával primárne na Znalecký posudok Ing. Hrabinského s tým, že do odôvodnenia svojho rozhodnutia prevzal niektoré skutočnosti tam uvádzané, avšak neprihliadal podľa názoru žalobcu na dôležité skutočnosti, a to najmä, že realizované dielo nie je v súlade so schválenou projektovou dokumentáciou a vydaným stavebným povolením a že dielo nespĺňa parametre funkčnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie a že všetky zmeny, ktoré boli na dielo realizované, nemajú písomný súhlas projektanta a stavebného dozoru dovolateľa, čo bolo vyžadované v súlade s podmienkami Zmluvy o dielo uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. Dovolateľ má za to, že odvolací súd nesprávne implementoval do svojho rozhodnutia sumu a ohodnotenie skutočne vykonaných prác na dielo, keď tieto nezohľadňovali podľa názoru dovolateľa vadne vykonané práce a ich ohodnotenie. Konštatuje, že do ocenenia vykonaného Ing. Hrabinským neboli zarátané a zohľadnené vadne vykonané práce, z dôvodu čoho podľa názoru dovolateľa musel odvolací súd dospieť aj k nesprávnemu záveru týkajúcemu sa ohodnotenia skutočne vykonaných prác na dielo s tým, že od tejto sumy vo výške 125.034,92 eura odrátal sumu dovtedy už zaplatenú zo strany dovolateľa v prospech účtu žalobcu, a tak odvolací súd dospel k súdom priznanej istine v prospech žalobcu vo výške 31.273,33 eura. Vytýka krajskému súdu, že pri svojom rozhodovaní vôbec nezohľadňoval a nezaoberal sa skutočnosťami uvádzanými v Znaleckom posudku č. 1/2014 vyhotovenom Technickou Univerzitou v Košiciach a jej Znaleckým ústavom v odbore Stavebníctvo.

Dovolateľ nenachádza logiku v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu keď tento na jednu stranu implementuje výpočty uvedené v Znaleckom posudku Ing. Hrabinského ako za smerodajné pre výpočet celkovo vykonaných prác na dielo a ich ohodnotenie (bez ohľadu na závery uvedené v Znaleckom posudku Technickej Univerzity v Košiciach a jej Znaleckým ústavom v odbore Stavebníctvo, prípadne závery uvedené v Znaleckom posudku Ing. Szarku), avšak na druhú stranu neprihliada na skutočnosti a závery uvádzané znalcom Ing. Hrabinským a to, že „realizované dielo nie je v súlade so schválenou projektovou dokumentáciou a vydaným stavebným povolením“ ako aj „Podľa miestneho zisťovania a predložených dokladov konštatujem, že dielo nespĺňa parametre funkčnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie, všetky zmeny, ktoré boli realizované nemajú písomný súhlas projektanta a stavebného dozoru“.

Ako nepochopiteľné označuje dovolateľ odôvodnenie krajského súdu v bode 22. jeho rozsudku, a síce, že „pokiaľ ide o iné vady diela, ich existencia zo strany žalovaného preukázaná nebola“, nakoľko je podľa žalovaného zrejme z vykonaného dokazovania, že dovolateľ reklamoval vady diela a žalobcu ako zhotoviteľa na ne niekoľko krát upozornil, na základe čoho odmietal dovolateľ uhradiť faktúru zhotoviteľa týkajúcu sa prác a dodávok vo vzťahu k rozsahu dohodnutom Dodatkom č. 2 k Zmluve o dielo. Dovolateľ má za to, že ho odvolací súd svojím rozsudkom zaviazal na plnenie (úhradu) niečoho, čo v konečnom dôsledku na dielo vykonané a dodané buď to nebolo, alebo to bolo vykonané a dodané vadne s tým, že aj napriek tejto skutočnosti má teraz dovolateľ uhradiť žalobcovi ako zhotoviteľovi diela alebo jeho časti súdom priznanú istinu spolu s jej príslušenstvom. Preto v nadväznosti na všetky vykonané dôkazy v predmetnom konaní má dovolateľ za to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil

predmetnú vec a nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, čo v konečnom dôsledku viedlo k nesprávne vydanému rozsudku.

7.1. Dovolateľ s odkazom na ustanovenie § 444 ods. 1 CSP navrhuje odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedol, že žalovaný nevymedzil dovolací dôvod v zmysle ust. § 432 ods.1 a 2 CSP. Navrhol, aby dovolací súd v zmysle ust. § 447 CSP odmietol dovolanie a aby žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 %.

9. Dovolateľ vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu opätovne uvádza, že má za to, že je tu dôvod na podanie dovolania v predmetnej veci, a to z dôvodu uvedeného v ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci po tom, čo bolo opätovne vykonané dokazovanie na prvostupňovom súde, ktoré však podľa názoru dovolateľa nebolo odvolacím súdom v jeho napádanom rozhodnutí dostatočným spôsobom zohľadnené a závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania na prvostupňovom súde po vrátení veci pôvodným rozsudkom odvolacieho súdu, neboli do rozhodnutia odvolacieho súdu v jeho novom rozhodnutí prevzaté spôsobom a v rozsahu, v akom tieto vyplynuli z vykonaného dokazovania v predmetnej veci.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v dovolacom konaní v súlade so zákonom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Podľa žalovaného napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o

pripad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

15. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 421 CSP v spojení s ust. § 432 CSP).

16. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, avšak argumentácia dovolateľa uvedenému nezodpovedá. Žalovaný naprieč celým dovolaním namieta, že v konaní vykonané dokazovanie nebolo dostatočným spôsobom zohľadnené a do rozhodnutia odvolacieho súdu správne premietnuté. Vytýka odvolaciemu súdu, že tento sa pri svojom rozhodovaní zamerával primárne na Znalecký posudok Ing. Hrabinského, avšak neprihliadal podľa názoru žalobcu na všetky v konaní dôležité skutočnosti, nezohľadňoval a nezaoberal sa skutočnosťami uvádzanými v Znaleckom posudku č. 1/2014 vyhotovenom Technickou Univerzitou v Košiciach a jej Znaleckým ústavom v odbore Stavebníctvo. Je podľa žalovaného z vykonaného dokazovania zrejmé, že dovolateľ reklamoval vady diela a žalobcu ako zhotoviteľa na ne niekoľko krát upozornil, avšak odvolací súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a svojím rozsudkom zaviazal na plnenie (úhradu) niečoho, čo v konečnom dôsledku na diele vykonané a dodané buď to nebolo, alebo to bolo vykonané a dodané vadne.

Z uvedeného podľa najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva, že v danom prípade žalovaný podrobil kritike konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu, obširne vysvetľoval, v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, ktoré právne posúdenie odvolacieho súdu hodnotí dovolateľ ako nesprávne, či konkrétne ktorú právnu otázku (resp. otázky) riešenú odvolacím súdom považoval žalovaný za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). V nadväznosti na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalovaného nie je zamerané na riešenie právnych otázok, hoci v texte dovolania uviedol ako dôvod jeho prípustnosti ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Naopak z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ nesúhlasí predovšetkým so skutkovými (a nie s právnymi) závermi súdov nižšej inštancie, ustálenými v procese dokazovania. Žalovaný neuviedol právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, a ani nekonkretizoval, ako mal odvolací súd právnu otázku významnú pre rozhodnutie predmetného sporu správne vyriešiť. Dovolateľ v tu prejednávanej veci - hoci je zastúpený advokátom - tak rezignoval na splnenie zákonnej povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 432 ods. 2 CSP. Dovolací súd aj s poukazom na nález ústavného súdu z 10. apríla 2024, sp. zn. III. ÚS 613/2023 uvádza, že „požiadavkou na snahu autenticky porozumieť obsahu dovolania, nepopiera povinnosť dovolateľa (zastúpeného povinne advokátom) primerane sformulovať dôvody dovolania tak, aby rešpektovali požiadavky na jeho prípustnosť vyplývajúce z CSP (viď bod 31. nálezu)“.

Dovolací súd aj s poukazom na Nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 291/2021 dodáva, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus, alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone, alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup, majúci na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a špecifikovať v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod, keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov. (2Obdo/19/2024)

Rovnako v rozsudku z 30. novembra 2016, sp. zn. 3Obdo/61/2016 dovolací súd skonštatoval, že rozsah

dovolacieho prieskumu je vymedzený konkrétnou argumentáciou dovolateľa, v čom podľa jeho názoru odvolací súd spornú otázku nesprávne právne posúdil a akým spôsobom ju posúdiť mal. Povinnosťou dovolateľa je zo zákonných ustanovení, prípadne z judikatúry určiť právny záver, ktorého (ne)správnosť v súvislosti s právnymi závermi odvolacieho súdu má preskúmať odvolací súd. Práve povinnosť právneho zastúpenia dovolateľa má zabezpečiť, aby dovolateľ jednotlivé dovolacie dôvody presne uviedol a jednoznačne tým stanovil rozsah dovolacieho prieskumu (3Obdo/20/2020).

17. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že meritórne preskúmanie dovolania žalovaného je vylúčené, keďže právna úprava vzhľadom na jednoznačné znenie ustanovení § 421 a § 432 CSP nepripúšťa posudzovanie skutkových otázok v dovolacom konaní, z ktorého dôvodu dovolanie žalovaného je v tejto časti procesne neprípustné. K tomuto odvolací súd poznamenáva, že hoci v súdnej veci bol žalovaný zastúpený advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ v podanom dovolaní výslovne vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP netvrdil.

18. Najvyšší súd dodáva, že v rámci podaného dovolania žalovaný napadol aj II., III. a IV. výrok rozsudku odvolacieho súdu. K uvedenému odvolací súd pripomínajúc, že krajský súd druhým výrokom svojho rozsudku v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Žalovaný teda nie je vo vzťahu k druhému výroku napádaného rozhodnutia stranou sporu, ktorej bola rozhodnutím odvolacieho súdu spôsobená ujma na jej právach, a teda nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania v tejto časti, preto odvolací súd dovolanie žalovaného v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. b) CSP. Vo vzťahu k dovolaniu žalovaného voči tretiemu a štvrtému výroku rozhodnutia krajského súdu žalovaný nepredostrel žiadnu dovolaciu argumentáciu.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP, odmietol.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.